

ThS. Lê Xuân Thắng
Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Pháp

**Phương tiện biểu thị phạm trù có thể
trong tiếng Pháp qua động từ POUVOIR
và một số cách biểu đạt tương ứng trong tiếng Việt**

Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi phân tích một phương tiện tình thái đặc biệt, vốn gây nhiều khó khăn và là một trong những mối quan tâm của các nhà ngôn ngữ học, đặc biệt của những nghiên cứu nghĩa của câu nói chung và tình thái của câu nói riêng. Chúng tôi muốn nói đến động từ *pouvoir*. Trong tiếng Pháp, *pouvoir* (tương đương với từ *có thể* trong tiếng Việt) là một động từ tình thái, song không phải lúc nào nó cũng thể hiện một ý nghĩa tình thái duy nhất. Sự tình quả thật không đơn giản khi các nhà nghiên cứu thấy rằng *pouvoir* khi thể hiện phạm trù *có thể*, có mặt trong cả tình thái nhận thức và tình thái căn bản. Chính sự đa mang này của động từ *pouvoir* đã gây ra hiện tượng mơ hồ tình thái.